

4. The State of Social Entrepreneurship - Impact of Social Enterprises [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.seforis.eu/upload/reports/6_Impact_of_Social_Enterprises.pdf

5. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page>

6. Новый Налоговый кодекс уменьшил отчисления для благотворителей [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.ukrrudprom.ua/digest/Noviy_Nalogoviy_kodeks_umenshil_otchisleniya_dlya_blagotvoriteley.html

Наталія ЛАГОЦЬКА

Тернопільський національний економічний університет

АКТУАЛІЗАЦІЯ МОДЕЛІ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ УНІВЕРСИТЕТІВ

Нині українська система вищої освіти переживає ряд реформ, які окреслюють перед університетами нові вимоги до збереження самоідентичності та забезпечення конкурентоздатності. Як зазначається у статті ЗУ «Про вищу освіту» (2014 р.), «формування і реалізація державної політики у сфері вищої освіти забезпечуються шляхом гармонійної взаємодії національних систем освіти, науки, бізнесу та держави з метою забезпечення стійкого соціально-економічного розвитку держави», а також «забезпечення розвитку наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності вищих навчальних закладів та їх інтеграції з виробництвом» [1]. Однак реальні механізми реалізації такої політики держави є доволі слабкими і для можливості їхнього ефективного функціонування потребують усвідомленням кожним учасником взаємодії необхідності та вигод від неї.

Для можливості приймати виклики часу та відігравати активну роль у певній соціально-економічній екосистемі університети мають переглянути власну модель функціонування. Характерна для різних країн трансформація інституційного фундаменту вищої освіти, спрямовані на ринок умови господарювання, економіка знань сьогодні, актуалізуючи діяльність (освітню та науково-дослідницьку) університетів та обумовлюючи підвищення вимог до її результатів у відповідності до потреб ринку у фахівцях відповідної кваліфікації та інноваційних продуктах, спричиняють водночас до того, що вітчизняні університети мають ставати суб'єктами ринкових відносин, які розвиваються за підприємницькою моделлю.

Університетське підприємництво, як фактичне явище, є доволі поширеним та успішним феноменом у загальносвітовій сфері вищої освіти та є предметом науково-практичних досліджень. Для системного представлення сутності підприємницького університету доречно скористатися узагальненням поглядів різних науковців, котру здійснив професор О. Романовський, визначивши, що підприємницькими вважаються такі університети:

- які заробляють кошти під час здійснення своєї статутної академічної діяльності – навчальної роботи (підготовка фахівців різних рівнів із наданням різних наукових ступенів), наукових досліджень (пошуку та генерації нових знань), дослідно-конструкторської і науково-виробничої діяльності (науково-технічні та інженерні розробки, створення новітніх технологій, методів і методик), досягають соціального ефекту в процесі громадської, суспільної та виховної роботи;

- що сповідують академічний капіталізм, підпорядковуються корпоративній підприємницькій культурі та успішно функціонують в умовах академічного капіталізму;

- що вдало комерціалізують результати своїх НДДКР (R&D) і ефективно використовують свої основні і допоміжні ресурси в комерційних цілях;

- які успішно розвивають і впроваджують інновації (інноваційні технології), спін-офф (спін-аут) підприємства і запускають стартові (стартап) компанії (отримуючи від цього економічний ефект);

- що успішно знаходять і використовують додаткові (диверсифіковані) джерела фінансування своєї статутної академічної діяльності;

- які активно навчають студентів усіх категорій і слухачів курсів підприємництва і наукам з організації і управління бізнесом, створюють бізнес-інкубатори, запрошують до викладацької роботи і практичного керівництва провідних (успішних) підприємців;
- які мають тісні зв'язки з промисловістю і бізнесом, активно сприяють місцевому/регіональному інноваційному розвитку та економічному зростанню нації;
- випускники яких є результативними підприємцями, бізнесменами тощо [2].

Визначені характеристики фактично окреслюють напрямки можливого розвитку вітчизняних вищих навчальних закладів за моделлю підприємницького університету. Ключовим для реалізації даної моделі є прийняття університетами сучасних викликів середовища як можливостей для розвитку та розуміння актуальності в даних умовах університетського підприємництва, усвідомлення власної ключової ролі в інноваційному розвитку соціально-економічних екосистем та прийняття активної позиції у процесі формування культури взаємодії з іншими її суб'єктами – бізнесом, владою, громадою – з метою побудови конструктивного діалогу та творення механізмів ефективної співпраці, що базується на узгодженості інтересів кожного з учасників та спрямована на досягнення позитивних ефектів для соціально-економічної екосистеми загалом.

Література:

1. Закон України “Про вищу освіту” (2014) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18?nreg=1556-18&find=1&text=%C4%CE%D1%CB%B2%C4%CD%C8%D6%DC%CA%C8%C9+%D3%CD%B2%C2%C5%D0%D1%C8%D2%C5%D2&x=0&y=0>.
2. Романовський О.О. Базові поняття та визначення підприємницького ВНЗ [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1628>.

Barbara LAMBRINOW

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Polska

RESTRUKTURYZACJA PRZEDSIĘBIORSTW UZDROWISKOWYCH JAKO PODSTAWOWY ELEMENT ZMIAN PRODUKTU TURYSTYCZNEGO W UZDROWISKACH

Zmiany zachodzące we współczesnej gospodarce wymusiły konieczność zmian w sposobie myślenia i zarządzania przedsiębiorstwami, które są kluczowymi jej podmiotami. Dynamika procesów rynkowych wymusza umiejętne dostosowanie zadań, funkcji i metod zarządzania do ciągle przeobrażających się warunków ich funkcjonowania. Również przedsiębiorstwa uzdrowiskowe zmuszone są do ustawicznego doskonalenia podejmowanych działań.

Poprzez restrukturyzację przedsiębiorstwa uzdrowiskowego rozumie się przemyślaną zmianę celów (misji) przedsiębiorstwa uwzględniającą występującej lub mającej wystąpić w przyszłości zmiany w otoczeniu. W związku z tym podjęcie decyzji o restrukturyzacji musi być oparte na przesłankach wynikających ze zmian w otoczeniu i potrzeby konkurencyjności. Proces urynkowania gospodarki poprzez restrukturyzację należy obecnie postrzegać jako warunek niezbędny przetrwania i rozwoju przedsiębiorstw uzdrowiskowych.

W zależności od ram czasowych można rozróżnić dwa etapy restrukturyzacji:

- związany z ochroną przed upadkiem (restrukturyzacja naprawcza lub ratunkowa), polegająca na zmianie formy organizacyjno-prawnej, racjonalizacji zatrudnienia, ograniczeniu świadczenia nierentownych usług;
- związany z doskonaleniem zasad funkcjonowania (restrukturyzacja rozwojowa) polegająca na obniżaniu kosztów, poszukiwaniu produktów pożądaných przez klientów, budowaniu strategii rozwoju.

W zależności od problemów zidentyfikowanych w ramach diagnozy restrukturyzowanego przedsiębiorstwa stosuje się odpowiednie narzędzia. Najczęściej wyróżnia się dwa rodzaje